

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Akademik Juraj Hronec. 17.5.1881-1.12.1959 [nekrolog]

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 5 (1960), No. 1, 114,115

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137080>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1960

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

VYNIKAJÍCÍ PŘEDSTAVITELÉ VĚDY A TECHNIKY

AKADEMIK JURAJ HRONEC

17. 5. 1881 — 1. 12. 1959

Dne 1. prosince 1959 zemřel ve věku 78 let vynikající vědec, nestor slovenských matematiků, akademik Juraj Hronec, PhDr., Ped. dr. h. c., doktor fyzikálně-matematických věd, nositel Řádu práce, čestný člen JČMF.

Akademik J. Hronec se narodil 17. 5. 1881 v maloroľnícké rodině ve vesnici Gočovo, obec Rožnava. Ve třinácti letech věku vstoupil na gymnasium v Rožnavě, které absolvoval s vyznamenáním v roce 1902. Po maturitě odchází na universitu v Kluži (Rumunsko), kde absoljuje v roce 1906. Od roku 1906 do roku 1922 působí jako profesor na gymnasiu v Rožnavě. V letech 1908—1909 studuje — zcela na vlastní útraty — na universitě v Göttingen, v letech 1910—1912 znovu v Göttingen, na universitě v Berlíně a v Giesenu. V roce 1912 dosahuje v Giesenu hodnosti doktorské. V roce 1913 odjíždí na studijní pobyt do Paříže. Jeho studium v Paříži je však přerušeno první světovou válkou.

V roce 1923 se J. Hronec habilituje na Karlově universitě. Po habilitaci přednáší jako soukromý docent a učí zároveň jako středoškolský profesor na Jiráskově gymnasiu v Praze. V roce 1924 je povolán na Vysokou školu technickou v Brně jako mimořádný profesor. V roce 1928 je na této vysoké škole jmenován řádným profesorem. V roce 1926 je zvolen za dopisujícího člena Královské české společnosti nauk. V roce 1936 je zvolen za řádného člena Moravsko-slezské akademie přírodních věd.

V roce 1938 se otevírá vysoká škola technická v Košicích, na kterou je akademik Hronec povolán jako profesor. Od 1. 3. 1939 se stává jejím rektorem a to i po přestěhování vysoké školy do Bratislavy (v roce 1939/40). Rektorem této vysoké školy je zvolen po tři období po sobě.

Za okupace nacházíme akademika J. Hronce v předních řadách naší pokrokové inteligence, stojící nekompromisně proti fašismu.

Po osvobození v roce 1945 se akademik J. Hronec zapojuje všemi svými silami a schopnostmi do veřejného vědeckého života. Zastává řadu vědeckých funkcí, která vrcholí v roce 1953, kdy se stává jedním z prvních akademiků SAV.

Náš, lidově demokratický stát ocenil zásluhy akademika J. Hronce dne 1. 5. 1955 udělením Řádu práce.

V Jednotě čs. matematiků a fyziků byl akademik Hronec činný od roku 1920. Pracoval za svízelných podmínek, zejména za okupace, kdy proti „oficiální linii“ tak zvaného slovenského štátu udržoval kontakt s Prahou a sdružil kolem sebe přes sto zájemců o práci, zejména kolem „Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky“.

Po osvobození v roce 1945 se akademik J. Hronec plně zúčastnil práce na reorganizaci JČMF a na rozvíjení její činnosti v novém lidově demokratickém státě. Vždy hlásal zásadu, že v ČSR má být Jednota čs. matematiků a fysiků vědeckou společností pro Čechy i pro Slováky. Podle této zásady také organizoval vědecký život na Slovensku. Od roku 1946 byl předsedou Jednoty na Slovensku.

Zásluhy akademika J. Hronce byly na I. sjezdu Jednoty čs. matematiků a fysiků zhodnoceny jeho zvolením za čestného člena Jednoty.

Odešel vynikající syn slovenského národa. Odešel náhle. Živě vzpomínáme jeho aktivní účasti ještě v roce 1958 na konferenci, kterou JČMF uspořádala ve Smolenicích na Slovensku a v roce 1959 na I. sjezdu JČMF v Praze.

Odešel socialistický vědec, který zůstal věrný svému původu, který všechnu svou práci věnoval povznesení slovenské matematiky a kultury a výchově pracovníků, oddaných dělnické třídě. Jako nestor slovenských matematiků zůstane akademik Hronec vzorem nezištného učitele a vědce, který pracoval pro dobro lidu.

Čest jeho památce.

Jednota čs. matematiků a fysiků

└ MAURICE AUDIN MRTEV

RUDĚ PRÁVO, 4. 12. 1959:

... Paní Audinová vydala nyní prohlášení v němž se mimo jiné praví: „Můj manžel byl zardoušen při výsledku, vedeném poručíkem Charbonniérem, důstojníkem vyšetřovací jednotky, který se snažil vynutit z Maurice Audina informace o ilegální organizaci alžírské komunistické strany ...“ ...

Dne 11. 6. 1957 byl francouzskými „para“ zatčen vynikající mladý francouzský matematik Maurice Audin. Proč byl zatčen, je patrné z motta.

Krátce po 11. 6. 1957 bylo úředně oznámeno, že Maurice Audin je „zdráv“, později se úředně hlásí, že „uprchl“.

Dne 2. 12. 1959 se konala na Sorbonně za účasti předních činitelů KSF, soc. strany Francie a předních osobností kulturního a vědeckého života Francie obhajoba doktorské disertace Maurice Audina — za jeho nepřítomnosti. Profesor de Pospel po probrání skvělých výsledků Audinovy práce (*Sur la théorie générale des équations différentielles et intégrales*) dodal: „Bohužel Maurice Audin již tyto problémy nebude řešit.“*)

O osudu Maurice Audina není v této době nic známo.

4. 12. 1959 vychází nahoře citovaná zpráva o smrti Maurice Audina. Vrahem je Charbonnier (*lieutenant* francouzských jednotek „para“ v Alžírsku), asistenti vraždy jsou Trinquier (*colonel* francouzských jednotek „para“ v Alžírsku), pobočník Godarda (táž hodnost), Roux (táž hodnost), Devis (*capitaine* francouz-

* Viz tento časopis, III, č. 4, 1958.